

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

KÄSKKIRI

21.01.2025 nr 9

Täienduskoolituse õppekava kinnitamine

Täiskasvanute koolituse seaduse § 9 lõike 2, Sotsiaalkaitseministri 30.01.2019 määruse nr 2 „Sotsiaalkindlustusameti põhimäärus” § 10 lõike 1 punkti 17 ning Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 21.12.2022 käskkirja nr 54 „Õppekorralduse aluste ja täienduskoolitusasutuse tegevuse kvaliteedi tagamise aluste kehtestamine” punkti 5.5 alusel

1. Kinnitan Sotsiaalkindlustusameti täienduskoolituse „Lastekaitsetöö põhialused” õppekava vastavalt lisale.
2. Käskkiri jõustub allakirjutamisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Maripuu
peadirektor

Õppekava nimetus	Lastekaitsetöö põhialused (e-kursus)	
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine	
Õppekava koostamise alus	Lastekaitseseadus, perekonnaseadus, sotsiaalhoolekande seadus, Lapse õiguste konventsioon, Lapse heaolu hindamise käsiraamat (2023), tsiviilkohtumenetluse seadustik, täitemenetluse seadustik, haldusmenetluse seadus, korraaitseadus, sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri põhimäärus.	
Õppekeel	Eesti keel	
Õppe eesmärk	Kursuse läbinud osaleja mõistab lastekaitsetöö põhialuseid ning oskab kasutada lapsele ja perele sobiva abi kavandamisel lapse heaolu hindamise tööriistasid, tuginedes juhtumikorralduse põhimõtetele.	
Sihtgrupp	Kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajad, sotsiaaltöötajad ning teised laste heaolu valdkonna spetsialistid.	
Osalejate arv (min ja max)	Puuduvad	
Osalemise eeldus	Osaleja töötab kohalikus omavalitsuses lastekaitsetöötajana või sotsiaaltöötajana või on muu laste heaolu valdkonna spetsialist.	
Õppe maht ja ülesehitus (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht akadeemilistes tundides:	15 ak/h
	sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides:	
	sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides:	
	sh iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	15 ak/h
	Iseseisvalt läbitav e-kursus	
Õpiväljundid	<ul style="list-style-type: none"> mõistab lastekaitse põhialuseid, rakendades neid oma töös lapse õiguste ja heaolu tagamisel; oskab kasutada lapse ja pere kaasamiseks ning toetamiseks sobivaid suhtlemisvõtteid, arvestades lahenduskeskse lähenemise põhimõtetele; mõistab juhtumikorralduse protsessi ning valdkondadeülese koostöö tähtsust; kasutab lapsele ja perele abi kavandamisel lapse heaolu hindamist toetavaid tööriistasid; mõistab enesehoiu ja enesetäiendamise olulisust oma tööalase heaolu hoidmisel, oskab rakendada toetavaid praktikaid igapäevaelus. 	
Sisukirjeldus	<p>E-kursus koosneb sissejuhatavast moodulist, neljast temaatilisest õppemoodulist ja kokkuvõtvast osast ning lõputestist.</p> <p>Moodul 1: Sissejuhatus e-kursusesse Moodul 2: Lastekaitsetöö väärtuspõhine raamistik Moodul 3: Lastekaitsetöö juhtumitöö Moodul 4: Teadmiste süvendamine eri liiki juhtumitest Moodul 5: Lastekaitse üldine korraldus ja lastekaitsetöötaja ülesanded väljaspool juhtumitööd, enesehoid Moodul 6: Kokkuvõte, lisad ja lõputest</p>	
Õpisündmuse teemad	<ul style="list-style-type: none"> lapse õiguste ja heaolu tagamine, lapse kohtlemise põhimõtted, lapse kaasamine ning tema arvamusega arvestamine; 	

	<ul style="list-style-type: none"> • lahenduskeskne lähenemine suhtluses perega, lapsevanemate vastutus lapse heaolu tagamisel, kiindumussuhe, varajase lapse trauma mõju; • abivajavast või hädaohus olevast lapsest teate saamine, registreerimine STAR-is, lastekaitsetöötaja õigused ja kohustused lapsega vestlemisel; • lapse abivajaduse eelhindamine, eelhindamise olulisus ning toetavad tööriistad igapäevatoos, juhtumikorralduse põhimõtted, juhtumimenetluse algatamine, juhtumiplaan; • lapse ja pere kaasamise olulisus juhtumikorralduse protsessis, kontakti loomine, toimetulek vastupanuga, sobivate vestlustehnikate kasutamine, traumateadlik abistamine; • lapse heaolu kolmnurga abil lapse abivajaduse hindamine, kaitse- ja riskitegurite analüüs, valdkondadeülene võrgustikutöö, tegevuskava koostamine lapsele abi ja toe pakkumiseks, juhtumikorralduse vahehindamise protsessi ja juhtumi lõpetamise põhimõtted; • väärkohtlemise liigid ja selle märgid ning mõjud lapsele; • hooldusõigus ja suhtluskord - lastekaitsetöötaja roll vanematevahelise vaidluse korral; • hädaohus oleva lapse ohutustesse tingimustesse toimetamine, ajutine perekonnast eraldamine, kohaliku omavalitsuse üksuse kohustused eestkostjana, perekonnast eraldatud laste kaitse; • suhtlemine perega kriisiolukorras, suure abivajadusega, sh erivajadusega lapsed; • lastekaitse korraldus, riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanded ja teenused, nõuded lastekaitsetöötajale; • ennetamine, valdkondadeülene koostöö ja partnerlus; • lastekaitsetöötaja tööalane heaolu ning eneseareng, enesehoid ja enesetäiendamise võimalused, praktilised võtted igapäevaelus.
Õppemeetodid	Iseseisev e-õpe. E-õppele ajalisi piiranguid seatud ei ole. Osaleja läbib kogu e-kursuse vabalt valitud tempos.
Õppekeskkonna kirjeldus	E-kursus asub Digiriigi Akadeemia õpihaldussüsteemis, mis on avaliku sektori e-kursuste ja digiteadmiste õppeplatvorm. Kursusele ligipääsemiseks peab õppija keskkonda sisse logima Eesti digitaalse isikutunnistusega (ID-kaart) või mobiilse isikutuvastusvahendiga (mobiil-ID või Smart-ID). Seejärel näeb õppija töölaual valikut e-kursustest, kuhu tal on ligipääs antud ning kursuseid, mis on avatud kõikidele keskkonda sisenejatele õppimiseks. Vajutades soovitud kursuse juures nupule "Vaata" avaneb kursuse sisuvaade ning vajutades seal omakorda nupule „Ava kursus“ saab alustada õppimisega. Keskkond ja seal olevad kursused on mõeldud iseseisvaks õppimiseks. E-kursuse link lisatakse ka kursuse kirjelduse juurde täienduskoolituste infosüsteemis Juhan ning lasteabi kodulehele.
Iseseisev töö	Iseseisvalt tuleb läbida kogu e-kursus ning sooritada positiivsele tulemusele lõputest.
Õppematerjalide loend	Lugemismaterjal, video- ja helimaterjal, töövihik. E-kursus on loodud, toetudes nendele materjalidele. <ul style="list-style-type: none"> • ÜRO inimõiguste konventsioon(opens in a new tab) • ÜRO lapse õiguste konventsioon • Sotsiaalkindlustusamet. (2023). Lapse heaolu hindamise käsiraamat • Sotsiaalvaldkonna töötaja eetikakoodeks(opens in a new tab)

	<ul style="list-style-type: none"> • Andmekaitse Inspektsioon ja lasteombudsman. (2021). Juhend „Abivajavast lapsest teatamine ja andmekaitse“(opens in a new tab) • Justiitsministeerium. (2016). Lapse küsitlemise käsiraamat(opens in a new tab) • Paron, K. (2021). „Lapse osalemine teda puudutava küsimuse otsustamisel. Kuidas hinnata lapse küpsust ning anda tema arvamusele kohane kaal?“(opens in a new tab) • Sotsiaalkaitseminister. (2021). Määrus nr 51 „Lapse abistamine seksuaalse väärkohtlemise juhtumitel“(opens in a new tab) • Sotsiaalkindlustusamet. (2021). STAR andmeregistri koolitusmaterjal. Juhtumimenetluse läbiviimine ja juhtumiplaani haldamine • Riikliku perelepitusteenu seadus(opens in a new tab) • Sotsiaalkindlustusamet. (2022). E-kursus „Lähisuhtevägivalla juhtumite lahendamine“(opens in a new tab) • Sotsiaalkindlustusamet. (2023). E-kursus „Ohvriabi põhikoolitus“(opens in a new tab) • Vabariigi Valitsus. (2022). Määrus nr 108 „Ennetusnõukoogu koosseis, juhtimine ja töökord“(opens in a new tab) • Võrumaa Omavalitsuste Liit. (2024). Kogemusraport: „Lõimitud teenused koolist väljalangemise ennetamiseks Võru maakonnas“(opens in a new tab) • Noorte vaimse tervise portaal Peaasi.ee(opens in a new tab) • Stylianou, A.M., Nikolova, K., Ebright, E., Rodriguez, A. (2022). Predictors of Family Engagement in Child Post-Traumatic Stress Disorder Screening Following Exposure to Intimate Partner Violence. Journal on interpersonal violence, 2022. • Zimmerman, C., Pocock, N.S., Chan, C.W., Ranganathan, M. (2021). Child Domestic Work, Violence, and Health Outcomes: A Rapid Systematic Review. International journal of environmental research and public health. • Margolin, G., Vickerman K.A. (2011). Posttraumatic Stress in Children and Adolescents Exposed to Family. Couple and Family Psychology: Research and Practice. 2011, Vol. 1(S), 63–73. • Chu, A.T., Lieberman, A.F. (2010). Clinical Implications of Traumatic Stress from Birth to Age Five. Annu. Rev. Clin. Psychol. 2010. 6:469–494.
Õppe lõpetamise tingimused, sh hindamismeetodid ja hindamiskriteeriumid	E-kursuse kõikide moodulite läbimine ja lõputesti läbimine positiivsele tulemusele (vähemalt 80% õigeid vastuseid). Lõputesti on võimalik sooritada piiramatu arv kordi.
Õppe läbimisel väljastatav dokument (tunnistus või tõend)	Õpiväljundid omandanud ning lõputesti (hindamise) läbinud õppijale väljastatakse tunnistus.
Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	E - kursuse loomisesse on olnud kaasatud vastavalt teemadele sobivad valdkondliku kõrghariduse, töökogemuse ning koolitamise ja kursusele sisu ning õppematerjalide loomise kogemusega eksperdid sotsiaal-, hariduse-, õigus- ja psühholoogia valdkonnast. Õppematerjali autorid on toodud eraldi loeteluna kursuse lisas.
Õppekava kinnitamise aeg	Jaanuar 2025

